

Фиг. 3.

ИЗВОДИ

Широко разпространена е стигмата към някои видове заболявания, сред които попада и онкологичното страдание. Хората, станали жертва на болестта трудно говорят за нея дори и с най-близките си. Моите наблюдения доведоха до слесните извди за тази причина. От момента, в които хората разбират, че имат онкологично заболяване приемат един от трите вида защитно поведение:

- Човек, показващ много по-силен и твърт характер от действително притежаващия, които в никакъв случай не иска да признае наличието на болестта у себе си. Той търси много мнения, прави безброй изследвания. Когато в действителност се убеди, че диягнозата е реална, този човек си слаба „защитна броня“ и решава, че във всички случаи ще пребори болестта и тя няма по никакъв начин да се отрази на начина му на живот. Този човек не иска да се знае за болестта му от околните, работния колективи и общността, не комуникира за нея.

- Човек, който буквално се „срива“ психически, физически и емоционално при получаване на известието си за болестта. Той се „пуска по течението“, следва съветите на всички около себе си, не мисли и не разсъждава адекватно. Това е човек, който се срамува от болестта си и я приема като наказание за нещо, което е сторил през живота си. Той отново е некомуникативен, не желае да се говори за болестта му и близките, аботния колектив и общността да разбират за нея.

- Човек, който запазва силата на духа си. Болестта му се отразява емоционално, психически, физически и социално, но той адекватно следва препоръките на специалистите и изпълнява плана на лечение.

При работа с клиенти с онкологични заболявания най-оптимално се работи с тези от третата група. Клиенти от първите две групи рядко се съгласяват на разговор или попълване на въпросник.

Работата с клиенти с онкологични заболявания е трудна. Изисква особен подход, търпение и неимоверно много време, за да се спечели доверието на тези хора. Но те са около нас!

REFERENCES

The World Health Organization Quality of Life Assessment (WHOQOL): Posicion paper from World Health Organization (1995) Soc Sci Med, 41, 1403-1409

Todorova, K., Kachestvo na zhivot, svarzano sas zdoveto-podhodi za ocenka I psihosotsialni aspekti pri epilepsiya, Slavena, 2015, 28-34

Vankova, D., Kachestvo na zhivot, svarzano sas zdoveto. Sotsialna meditsina,1, 2010., 6-9